

65 Soruda TARIM ve KIRSAL KALKINMAYI DESTEKLEME KURUMU (TKDK) DESTEKLERİ

SUNUŞ

Türkiye ekonomisinin temelini oluşturan KOBİ'ler yaratmış oldukları istihdam ve katma değer ile Serhat Bölgesi'nin ekonomik ve sosyal kalkınmasında önemli bir rol üstlenmektedir. Serhat Bölgesi'nin kalkınması öncelikle bölgedeki KOBİ'lerin geliştirilmesi ve rekabetçi bir yapıya kavuşturulmasıyla mümkündür. Bununla birlikte bölgedeki işletmelerin neredeyse tamamının KOBİ statüsünde olması Serhat Kalkınma Ajansı'nı KOBİ'ler ve girişimciler için daha fazla çalışma yapmaya teşvik etmektedir. SERKA, yürütmüş olduğu araştırma, analiz, eğitim, seminer ve mali destek programları ile bölgedeki KOBİ'lerin ürün çeşitliliklerinin, yeni teknoloji kullanımlarının, istihdam sayılarının ve rekabetçiliklerinin artmasını bununla birlikte markalaşmalarını ve yeni pazarlara açılmalarını hedeflemektedir. Bu hedeflere ulaşılması amacıyla Ajansımızın hibe olarak sağlamış olduğu destekler sadece örnek işletmeler ve uygulamalar oluşturmaya yöneliktir. Bölgemizdeki KOBİ'lerin gelişimi için Ajans desteklerinin yanı sıra diğer desteklerden de daha fazla yararlanılması gerekmektedir.

Ülkemizde birçok kurum ve kuruluş tarafından KOBİ'lere çeşitli destekler sunulmakta olup bölgemizdeki yatırımcılar maalesef sunulan bu destekler ve teşvikler hakkında yeterince bilgi sahibi değildir. Bölgemizdeki yatırımcıların ve girişimcilerin bilgilendirilmesi amacıyla soru – cevap şeklinde hazırlanan bu rehberde TKDK Destekleri hakkında yatırımcılarımızın birçok sorusunun cevabı yer almaktadır. Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu (TKDK) ile birlikte hazırlanan bu rehberin yatırımcılara faydalı olmasını temenni ederim.

Dr. Hüseyin TUTAR
Genel Sekreter

Hazırlayanlar

Dr. Hüseyin TUTAR
Evren DEMİR
Gökhan ELYILDIRIM
Abdulkadir BORAZAN

İÇİNDEKİLER

1. Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu Destekleri / S1-S22..4	
1.1.Süt Üreten Tarımsal İşletmelere Yatırım / S23-S28.....	13
1.2. Et Üreten Tarımsal İşletmelere Yatırım / S29-S34	16
1.3. Süt ve Süt Ürünlerinin İşlenmesi ve Pazarlanması / S35-S40.....	19
1.4. Et ve Et Ürünlerinin İşlenmesi ve Pazarlanması / S41-S46	23
1.5. Çiftlik Faaliyetlerinin Çeşitlendirilmesi ve Geliştirilmesi	
Destek Programı / S47-S52	27
1.6. Yerel Ürünler ve Mikro İşletmelerin Geliştirilmesi / S53-S58.....	31
1.7. Kırsal Turizm / S59-S64	34
1.8. Kültür Balıkçılığın Geliştirilmesi / S65.....	38

1. TARIM VE KIRSAL KALKINMAYI DESTEKLEME KURUMU DESTEKLERİ

S1. TKDK nedir?

Varlık amacı AB ve uluslararası kuruluşlardan sağlanan kaynakların ülkemizde kırsal kalkınma programlarının uygulanmasına yönelik faaliyetlerde kullanılmasını sağlamak olan, 5648 sayılı “Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun” ile kurulan, 25 Şubat 2008 tarihinde Avrupa Komisyonu tarafından kabul edilen, Avrupa Birliği Katılım Öncesi Yardım Fonları ile desteklenecek Tarım ve Kırsal Kalkınma Programını (IPARD) uygulayacak olan kurumdur.

S2. TKDK destekleri nelerdir?

TKDK'nın sunduğu destek programları;

1. Süt Üreten Tarımsal İşletmelere Yatırım (101-1),
2. Et Üreten Tarımsal İşletmelere Yatırım (101-2) (Kırmızı Et ve Beyaz Et),
3. Üretici Gruplarının Kurulması Destek (102),
4. Süt ve Süt Ürünlerinin İşlenmesi ve Pazarlanması (103-1)
5. Et ve Et Ürünlerinin İşlenmesi ve Pazarlanması (103-2) (Kırmızı Et ve Beyaz Et)
6. Meyve ve Sebzelerin İşlenmesi ve Pazarlaması (103-3),
7. Su Ürünlerinin İşlenmesi ve Pazarlaması (103-4),
8. Çiftlik Faaliyetlerinin Çeşitlendirilmesi ve Geliştirilmesi (302-1),
9. Yerel Ürünler ve Mikro İşletmelerin Geliştirilmesi (302-2),
10. Kırsal Turizm (302-3),
11. Kültür Balıkçılığının Geliştirilmesi (302-4).

S3. Her ilden TKDK programlarına başvuru yapılabilir mi?

Hayır, TKDK programları seçilen illerde uygulanmaktadır. Desteklere başvurabilmek için TKDK İl Koordinatörlüğünün başvuru yapılacak ilde faaliyet göstermesi gerekmektedir. TKDK İl Koordinatörlüğü olmayan illerden destekler için başvuru yapılamaz. TKDK'nın faaliyet gösterdiği illerin dışında bir ilde ikamet ediliyor olabilir, önemli olan yatırımın yapılmasının planlandığı ildir.

Bölgemizde hâlihazırda TKDK Kars İl Koordinatörlüğü faaliyet göstermekte olup, 2012 yılında Ağrı ve Ardahan illerinde de İl Koordinatörlükleri açılmıştır. Ağrı ve Ardahan illerinin de 2013 yılında Avrupa Birliği komisyonundan ‘yetki devri’ almasını takiben desteklemelere başlaması beklenmektedir.

S4. Başka illerden destek almak için başvuru yapabilir miyim?

Hayır, TKDK destekleri sadece faaliyet gösterdikleri iller için geçerlidir. TKDK’nın faaliyet gösterdiği illerin dışında bir ilde ikamet ediliyor olabilir, önemli olan yatırımın yapılmasının planlandığı ildir. Örneğin İstanbul’da yaşayan bir gerçek kişi, Kars’ta yatırım yapmak isteyebilir.

Proje teklifi sunabilmesi ve destek alabilmesi için Iğdır iline kayıtlı bir başvuru sahibi TKDK Kars İl Koordinatörlüğüne (uygulama alanı Iğdır olan) proje teklifi sunamaz.

S5. Her destek programına başvuru yapabilir miyim?

Hayır, şu anda TKDK seçtiği her il için destek programlarını özelleştirmektedir. Bununla beraber her ilde her destek paketinin uygulanabilmesi için gerekli olan çalışmalar, TKDK merkezi tarafından yürütülmekte ve 2013 yılı içerisinde bu sürecin tamamlanması planlanmaktadır.

S6. Başvuru yapabileceğim destek programları nelerdir?

1. Süt Üreten Tarımsal İşletmelere Yatırım (101-1),
2. Et Üreten Tarımsal İşletmelere Yatırım (101-2) (Kırmızı Et ve Beyaz Et),
3. Üretici Gruplarının Kurulması Destek (102),
4. Süt ve Süt Ürünlerinin İşlenmesi ve Pazarlanması (103-1),
5. Et ve Et Ürünlerinin İşlenmesi ve Pazarlanması (103-2) (Kırmızı Et ve Beyaz Et),
6. Meyve ve Sebzelerin İşlenmesi ve Pazarlanması (103-3),
7. Su Ürünlerinin İşlenmesi ve Pazarlanması (103-4),
8. Çiftlik Faaliyetlerinin Çeşitlendirilmesi ve Geliştirilmesi (302-1),
9. Yerel Ürünler ve Mikro İşletmelerin Geliştirilmesi (302-2),
10. Kırsal Turizm (302-3),
11. Kültür Balıkçılığının Geliştirilmesi (302-4).

Not: Üretici Örgütlerinin Kurulmasına Destek tedbiri henüz akredite edilmiş olmasa da tüm illerde uygulanması planlanmaktadır.

S7. TKDK desteğiyle il merkezinde yatırım yapabilir miyim?

TKDK'nın kırsal alan şartı 302 tedbirlerinde aranmaktadır. Bu tedbirler için eğer il merkez nüfusu 20 binin altındaysa yatırım yapılabilir. Çünkü TKDK nüfusu 20 binin altında olan yerleşim birimlerinde yapılacak olan yatırımları desteklemektedir. Buna göre örneğin Ardahan il merkezinin nüfusu 20 binin altında olduğu için uygun yatırım alanıdır; ancak Kars il merkezi değildir. Fakat Kars Merkez'e bağlı bir ilçede, beldede veya köyde yapılacak yatırım uygun bir yatırım alanıdır. Yine 101 ve 103 destekleri için kırsal alan şartı aranmamaktadır. Bu sebeple bu tedbirler için nüfusu 20.000'in üstünde olan yerlerde de yatırım yapılabilir.

S8. Desteklere nasıl başvurabilirim?

Desteklere başvuru yapabilmek için TKDK'nın teklif çağrısına (başvuru çağrısına) çıkmış olması ve proje tekliflerini kabul ediyor olması gereklidir. Her yıl TKDK birkaç kez teklif çağrılarına (başvuru çağrısına) çıkmaktadır.

Teklif çağrısı döneminde proje başvuru formu ve ekleri internetten, <http://www.tkd.gov.tr/Basvuru.aspx> adresinden doldurulur, başvuru formu ve eklerinin çıktısı alınarak proje paketine yerleştirilir ve paket tamamlandıktan sonra TKDK İl Koordinatörlüğüne teslim edilir.

Başvuru sahibinin hazırlayacağı belgeler “başvuru formu ve ekleri, iş planı ve teknik projeden” oluşmaktadır.

Belgeler hazırlanırken;

- Projede inşaat işleri için başvuru yılına ait Çevre ve Şehircilik Bakanlığı keşif-metraj cetveli poz numaraları ile birlikte hazırlanmalıdır.
- Makine-ekipman alımları ve/veya inşaat işleri için TKDK formatındaki “Teknik Proje” doldurulmalıdır.
- Proje kapsamında gerekli ise inşaat işleri, makine-ekipman alımı, genel harcamalar (hizmet alımları), görünürlük harcamaları için teklifler alınmış olmalıdır.
- TKDK İş Planı doldurulmalıdır.
- Başvuru Formu doldurulmalıdır.
- TKDK'nın istemiş olduğu taahhütnameler doldurulmalıdır.
- Başvuru çağrı rehberlerinde belirtilen ilgili yatırım alanına ait sunulması gerekli resmi evraklar hazırlanmalıdır.

S9. Teklif almak için istenen koşullar nelerdir?

Proje teklifi sunan başvuru sahipleri projelerinde

- a. Yapım işleri,
- b. Makine ve ekipman alımı,
- c. Hizmet alımı,
- d. Görünürlük harcamaları.

Bu yatırım alanlarından hangisi proje paketinde yer alıyorsa (hepsi de olabilir) ilgili harcama alanından teklif alınması gerekmektedir.

Başvuru sahibi, teklif alımına çıkarken her bir uygun harcama alanına yönelik, uygun harcama kalemlerinin detaylarını içeren bir “**teklif davet mektubu**” ile söz konusu uygun harcama kalemlerinin teknik özelliklerini içeren ve işi tam olarak tanımlayan bir “**teknik şartname**”, yapım işlerinde ise bir “**keşif özeti**” hazırlamalıdır.

S10. Kaç teklif almam gereklidir?

10.000 Avro üzerindeki yapım işleri, makine ve ekipman alımı, hizmet alımı ve görünürlük kapsamındaki harcamalar için en az 3 (üç) farklı firmadan toplam 3 (üç) farklı geçerli teklif,

10.000 Avro yapım altındaki işleri, makine ve ekipman alımı, hizmet alımı ve görünürlük kapsamındaki harcamalar için **1 (bir)** geçerli teklif alınması zorunludur.

S11. Teklif davet mektubunda dikkat edilmesi gereken hususlar nelerdir?

Teklif davet mektubunda;

1. Teklifin hangi harcama alanı için istendiği (yapım işleri, makine-ekipman alımı, hizmet alımı, görünürlük harcamaları),
2. Tarih,
3. Gönderilen tedarikçinin/yüklenicinin ismi,
4. Başvuru sahibinin adı ve iletişim bilgileri,
5. Teklife çıkış amacı,
6. Teklifin sunulması gereken son tarih (gün/ay/yıl olarak),
7. Teklifin hangi tarihe kadar (gün/ay/yıl olarak) geçerli olacak şekilde hazırlanması gerektiği,
8. Teklifin ekinde hangi belgelerin olması gerektiği,
9. Teklifin geçerli ve uygun olması için gereken diğer şartlar ile varsa başvuru sahibinin istediği özel şartlar mutlaka belirtilmelidir.
10. Başvuru sahibi tarafından teklif davet mektubu imzalanmalı ve tüm sayfaları parafalanmalıdır.

S12. Teknik şartname hazırlama aşamasında dikkat edilmesi gereken hususlar nelerdir?

- a.** Teknik şartnameler yatırım kapsamındaki tüm harcama alanları için (yapım işleri, makine-ekipman alımı, hizmet alımı ve görünürlük harcamaları) ayrı ayrı hazırlanmalıdır.
- b.** Makine-ekipman alımı, hizmet alımı ve görünürlük harcamaları için hazırlanacak teknik şartnamelerde satın alımı yapılacak her bir kalem ayrı ayrı belirtilmelidir.
- c.** Makine-ekipman alımı ve görünürlük kapsamında yapılacak alımlar için hazırlanacak teknik şartnamelerde; başvuru sahibinin adı veya ticari unvanı belirtilmeli, alımı yapılacak her bir malın adı, teknik özellikleri/özellikleri, birimi ve alım miktarı tablo şeklinde TKDK'nın istediği formata uygun olarak hazırlanmalıdır. (Bu format Kurum'un web sitesinde yayınlanmış "Teklif Alma Kuralları Rehberi"nde mevcuttur.)
- d.** Hizmet alımı kapsamında yapılacak alımlar için hazırlanacak teknik şartnamelerde; başvuru sahibinin adı veya ticari unvanı belirtilmeli, alımı yapılacak her bir hizmetin adı ve özellikleri tablo şeklinde TKDK'nın istediği formata uygun olarak hazırlanmalıdır. (Bu format Kurum'un web sitesinde yayınlanmış "Teklif Alma Kuralları Rehberi"nde mevcuttur.)
- e.** Hizmet alımı ile ilgili detaylı bilgiye kurumun web sitesinde yayınlanmış "Teklif Alma Kuralları Rehberi"nden ulaşılabilir.
- f.** Makine-ekipman alımı ve hizmet alımı kapsamında hazırlanacak teknik şartnamelerde yer alacak teknik özellikler mümkün olduğunca satın alımı yapılacak mal veya hizmeti belirleyici nitelikte olmalı, çok genel teknik özelliklerden mümkün olduğunca kaçınılmalıdır.
- g.** Görünürlük harcamaları kapsamında alınacak tabela veya panoya ilişkin hazırlanacak teknik şartnamelerde yer alacak teknik özellikler, yatırımın uygun harcama toplamı dikkate alınarak kurum tarafından açıklanan "Görünürlük Rehberi"nde belirtilen ebatlara ve özelliklere mutlaka uygun olmalıdır.
- h.** Yapım işleri için hazırlanacak teknik şartnamede; başvuru sahibinin adı veya ticari unvanı ve yapım işi ile ilgili gerekli tüm koşullar mutlaka belirtilmelidir.
- i.** Yapım işlerinde teknik şartname ile birlikte yapım işinin Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından belirlenen poz numarası, adı, birim ve miktarının belirtildiği bir Keşif Özeti de hazırlanmalıdır. Keşif özeti, yapım işinin çizimleri ve teknik şartname ile birlikte yüklenicilere mutlaka gönderilmelidir.

S13. TKDK programlarında bütçeyi TL olarak hazırlayabilir miyim?

Bütçenin TL olarak hesaplanmasıyla ilgili bir zorunluluk bulunmamaktadır. Ancak bütçenin TL olarak verilmesi tercih edilmektedir.

S14. Başvurularda bütçeyi hazırlarken maliyetlere KDV dahil edecek miyim?

Hayır, TKDK desteklerine yapılacak olan başvurularda hazırlanacak olan maliyet kalemlerine KDV dahil edilmez, harcamaların KDV'leri TKDK tarafından karşılanmaz.

TKDK projelerinde KDV ve gümrük vergisi de dahil olmak üzere hiçbir vergi karşılanmaz ve bütçede harcama kalemi olarak gösterilmez. Ancak ilgili vergi kalemleri İpa Kapsamında Vergi İstisnaları Tebliği'ndeki ilgili hükümlere istinaden muafiyete hak kazanmaktadır.

S15. Projede Çin, Japon, Amerikan menşeli mallar satın alabilir miyim? Bu mallar için teklif alabilir miyim?

Hayır, TKDK AB destekli bir kurum olduğu için menşe kuralı geçerlidir. Buna göre alınacak olan mallar ve buna bağlı olarak firmalardan alınacak olan teklifler; AB ülkeleri, AB'ye aday ülkeler ve diğer katılım öncesi yardım aracı (IPA) faydalanıcısı ülkeler, Avrupa Komşuluk ve Ortaklık Aracı Ülkeleri, Avrupa Ekonomik Bölgesi ülkelerinden birinin menşelisi olmalıdır.

Bu ülkeler;

Almanya, Fransa, İtalya, Birleşik Krallık, İspanya, Hollanda, Avusturya, Portekiz, Yunanistan, İrlanda, Danimarka, Lüksemburg, Belçika, Finlandiya, İsveç, Çek Cumhuriyeti, Slovakya, Slovenya, Estonya, Polonya, Macaristan, Bulgaristan, Romanya, Letonya, Litvanya, Güney Kıbrıs Rum Kesimi ve Malta, **Türkiye**, Hırvatistan, Makedonya, Arnavutluk, Bosna Hersek, Karadağ, Kosova dahil Sırbistan, Cezayir, Ermenistan, Azerbaycan, Belarus, Mısır, Gürcistan, İsrail, Ürdün, Lübnan, Libya, Moldova, Fas, Gazze ve Batı Şeria (Filistin Otoritesi), Rusya Federasyonu, Suriye, Tunus, Ukrayna, İzlanda, Liechtenstein, Norveç'tir.

S16. Birden fazla TKDK programına başvuru yapabilir ve bu desteklerden faydalanabilir miyim?

Başvuru sahibi aynı başvuru çağrı döneminde birden fazla proje teklifi sunamaz. Ancak, farklı çağrı programlarının her biri için proje sunabilir. Örneğin, Kars ilinden bir işletme TKDK'nın 1. başvuru çağrısı için tek bir proje sunabilir. Tekrar başvuru yapabilmek için 2.teklif çağrısının açılmasını beklemek zorundadır. Bir başvuru sahibi en fazla 4 proje için TKDK'dan destek alabilir. Başvuru sahibi 4 projesini tek bir destek programı için kullanabileceği gibi farklı programlar için de kullanabilir.

Örneğin; bir başvuru sahibi 4 farklı başvuru çağrısında sadece “Süt ve Süt Ürünlerinin İşlenmesi ve Pazarlanması” programından destek alabilir ya da her biri farklı destek programı olan “Süt ve Süt Ürünlerinin İşlenmesi ve Pazarlanması”, “Et ve Et Ürünlerinin İşlenmesi ve Pazarlanması”, “Çiftlik Faaliyetlerinin Çeşitlendirilmesi ve Geliştirilmesi” ve “Kırsal Turizm” gibi başvuru yaparak destek alabilir.

Ancak başvuru sahibinin imzaladığı 4 proje aynı program için olduğu takdirde; bu dört projenin uygun harcamaları toplamı o tedbir için belirlenmiş olan üst sınırı geçemez. Örneğin başvuru sahibi “Süt Üreten tarımsal İşletmelere Yatırım” programı kapsamında vereceği 4 projenin toplam büyüklüğü bu program için belirlenmiş üst sınır olan 1 milyon Avroyu geçemez. Son olarak, başvuru sahibinin yeni bir proje hazırlaması için, bir önceki projesinin mali kapanışını yapmış olması gerekmektedir. Yani bir proje için mali kapanış yapılmamış ise, o başvuru sahibi yeniden başvuramaz.

S17. Vergi ve SGK borcu olanlar destek programlarına başvuru yapabilir mi?

Hayır, vergi ve SGK borcu olan gerçek ve tüzel kişiler TKDK desteklerine başvuru yapamazlar. Ancak borçlarını yapılandıranlar başvuru yapabilirler. Başvuruda bulunacak gerçek ve tüzel kişilerin vadesi geçmiş vergi ve/veya prim borçları olmamalıdır.

S18. TKDK’ya başvuru yapabilir miyim?

TKDK’ya gerçek ve tüzel kişiler başvuru yapabilirler. Ancak başvuru sahiplerinin sahip olması gereken şartlar şunlardır:

Mevcut tarımsal işletmeler için;

- Çiftçi Kayıt Sistemi (ÇKS),
- Hayvan Kayıt Sistemi
- Ulusal Vergi Sistemi

Yeni tarımsal İşletmeler İçin;

- Ulusal Vergi Sistemi,
- Projenin geçmesi halinde proje sonunda başvuru sahibi ÇKS ve Hayvan Kayıt Sistemine kayıt olmalıdır.

TKDK programlarına tarım ve hayvancılıkla ilgili faaliyet gösteren gerçek kişiler, tüzel kişiler, KOBİ’ler, tarım kredi kooperatifleri ve üretici birlikleri başvuru yapabilirler.

(Başvuru koşulları her bir alt tedbir özelinde belirlenmiştir. Bu nedenle yatırım yapmayı düşünen gerçek ve tüzel kişiler, IPARD programı ve kurumun internet adresinde yayınlanan bilgilendirme dokümanları aracılığı ile yatırım alanları ile ilgili şartları kontrol etmelidirler.)

S19. Başvuru sahibinin sahip olması gereken şartlar nelerdir?

Gerçek kişiler için;

1. Başvuru sahibinin yaşı 66'dan aşağıda olmalıdır. Yani 66 yaşından gün almamış olmalıdır.
2. Başvuru sahibi tarım veya hayvancılıkla ilgili
 - a. Meslek lisesi, ön lisans, lisans, yüksek lisans, doktora diplomalarından birine sahip olmalıdır veya
 - b. Bu konularda en az 3 yıl çalıştığını SGK'dan belgeleyebilmelidir veya
 - c. Hayvan kayıt sistemine en az 3 yıl kayıtlı olmalıdır.

Tüzel kişiler için;

1. Tüzel kişiliği temsil ve ilzama yetkili kişinin yaşı 66'dan aşağıda olmalıdır.
2. Tüzel kişiliğin üst yönetim kademesinden bir çalışanı tarım veya hayvancılıkla ilgili
 - a. Meslek lisesi, ön lisans, lisans, yüksek lisans, doktora diplomalarından birine sahip olmalıdır veya
 - b. Bu konularda en az 3 yıl çalıştığını SGK'dan belgeleyebilmelidir veya
 - c. Hayvan kayıt sistemine en az 3 yıl kayıtlı olmalıdır.

(Başvuru koşulları her bir alt tedbir özelinde belirlenmiştir. Bu nedenle yatırım yapmayı düşünen gerçek ve tüzel kişiler, IPARD programı ve kurumun internet adresinde yayınlanan bilgilendirme dokümanları aracılığı ile yatırım alanları ile ilgili şartları kontrol etmelidirler.)

S20. TKDK programlarında hayvan, arı, balık alımı için destek başvurusu yapabilir miyim?

Hayır, hiçbir TKDK programında hayvan, arı, kültür balığı alımı uygun olmayan maliyet olup desteklenmeyecek maliyetler arasında yer almaktadır.

S21. TKDK programlarında uygun olmayan harcamalar nelerdir?

- a. Arazi ve mevcut binaların satın alınması,
- b. İkinci el makine ve ekipman alımı,
- c. Canlı hayvan satın alınması,
- d. Ziraî ürün haklarının, yıllık bitkilerin ve onların ekimlerinin satın alınması,
- e. KDV ve ÖTV dahil olmak üzere vergi ve harçlar,

- f. Gümrük resmi ve ithalat vergileri,
- g. İşletme giderleri,
- h. Bakım ve amortisman giderleri,
- i. Sigorta giderleri,
- j. Her türlü kira gideri,
- k. Kiralayanın marjı, faizin yeniden finansman maliyetleri, işletme giderleri ve sigorta masrafları gibi kira-satın alma ile bağlantılı maliyetler,
- l. Banka ücretleri, teminat masrafları ve benzeri ücretler,
- m. Döviz-TL ile ilgili dönüşüm masrafları, ücretleri ve kambiyo kayıpları,
- n. Para cezaları, mali cezalar ve dava masrafları,

S22. TKDK tarafından sağlanacak olan desteğin başvuru sahibine ödemesi nasıl gerçekleştirilmektedir? TKDK destek ödemesini kaç taksitte gerçekleştirir?

Proje büyüklüğü 250.000 Avro'ya kadar ise başvuru sahibi TKDK desteğini tek taksitte alır.

Eğer proje büyüklüğü 250.001 – 1.000.000 Avro arasında ise TKDK en fazla 2 taksit uygular.

Proje büyüklüğü 1.000.001-3.000.000 Avro arasında ise ödeme bir, iki ya da üç taksitte yapılabilir.

Projede yer alan uygun harcama tutarı 250.000 Avro'nun altında ise TKDK bir seferde ödeme yapar.

Projede yer alan uygun harcama tutarı 250.001 – 1.000.000 Avro arasında ise TKDK en fazla 2 taksit uygular.

Projede yer alan uygun harcama tutarı 1.000.001-3.000.000 Avro arasında ise ödeme bir, iki ya da üç taksitte yapılabilir.

Azami ölçüde fon kullanımını sağlayabilmek için her bir başvuru çağrı dönemi için TKDK tarafından farklı yatırım dönemleri belirlenebilir. Bu süreler başvuru çağrı ilanlarında belirtilir.

1.1. SÜT ÜRETEN TARIMSAL İŞLETMELERE YATIRIM

S23. Süt Üreten Tarımsal İşletmelere Yatırım nedir?

Mevcut süt üreten tarımsal işletmelerin modernize edilmesi, üretim sürecinin, verimliliğin geliştirilmesi, kapasitenin artırılmasını sağlamak ve yeni kurulan işletmelerin Avrupa Birliği standartlarında kurulması için düzenlenmiş olan destek programının ismidir. (101-1) ise TKDK tarafından programa verilmiş olan kod numarasıdır.

S24. Süt üreten tarımsal işletmelerin tanımı nedir?

TKDK süt üreten tarımsal işletmelerin tanımını basit şekilde süt üretimi yapan ve ürettiği sütün büyük kısmını satan, belirli bir sayıda büyükbaş veya küçükbaş hayvana sahip olan işletmeler şeklinde tanımlamaktadır.

Sahip Olunması Gereken Hayvan Türü	Gerekli Hayvan Sayısı	
	En Az	En Çok
Büyükbaş Hayvan (Süt İneği)	10	120
Küçükbaş Hayvan (Süt Veren)	50	500

Yeni tarımsal işletme kurulumu halinde yatırım sonunda IPARD Programı limitleri dahilinde hayvan sayısına sahip olunacağı proje paketinde taahhüt edilmelidir.

S25. İstenilen hayvan sayısından az ya da çok hayvanım olduğu takdirde başvuru yapamayacak mıyım?

Mevcut işletmeler için eğer başvuru sahibinin sahip olduğu süt ineği varlığı 120'nin üzerindeyse örneğin 150 ise bu destek programına başvuru yapamaz.

Ancak 10'dan az süt ineği olan işletmeler için bu durum farklılık göstermektedir. Projesinin sonunda sahip olduğu hayvan sayısını TKDK'nın belirlemiş olduğu en az hayvan sayısına, 10 büyükbaşa çıkartacağını taahhüt eden işletmeler programa başvurabilirler. Ancak bu işletmelerin de en az 7 süt ineğinin bulunması gereklidir.

Kısacası TKDK'nın belirlemiş olduğu hayvan sayısından fazla hayvanı olan işletmeler başvuru yapamazlar; ancak daha az büyükbaş hayvanı olan işletmeler (en az 7) proje sonunda istenilen en az hayvan sayısına sahip olacaklarını taahhüt ederek destek programına başvuru yapabilirler.

Yeni tarımsal işletme kurulumu halinde yatırım sonunda IPARD Programı limitleri dahilinde hayvan sayısına sahip olunacağı proje paketinde taahhüt edilmelidir.

S26. Bu program için sağlanan destek miktarı ve oranı nedir?

Program kapsamında hazırlanacak olan bir proje bütçe toplamının en az 15 Bin Avro en çok ise 1 milyon Avro olması gereklidir. Ancak proje büyüklüğü 1 milyon Avrodan fazla ise aşan kısmın tamamı başvuru sahibi tarafından karşılanmaktadır.

TKDK destek oranı % 50 ile % 65 arasında değişebilmektedir.

Yapılan Başvuru	Destek Sağlayanlar	Eş Finansman Oranı (%)	Toplam Bütçe 15.000 Avro Olduğunda (Avro)	Toplam Bütçe 1 Milyon Avro Olduğunda (Avro)	Toplam Bütçe 1 Milyon Avrodan Fazla Olduğunda (Avro)
Başvuru Yapıldığında	TKDK Oranı ve Desteği	50%	7.500	500.000	500.000
	Başvuru Sahibi Oranı ve Eşfinansmanı	50%	7.500	500.000	500.000 + Aşan Kısım
Başvuru Sahibi 40 Yaşın Altında Olduğunda	TKDK Oranı ve Desteği	55%	8.250	550.000	550.000
	Başvuru Sahibi Oranı ve Eşfinansmanı	45%	6.750	450.000	450.000 + Aşan Kısım
Yatırım Dağlık Alanda Yapıldığında	TKDK Oranı ve Desteği	60%	9.000	600.000	600.000
	Başvuru Sahibi Oranı ve Eşfinansmanı	40%	6.000	400.000	400.000 + Aşan Kısım
Başvuru Sahibi 40 Yaşın Altında Olduğunda ve Yatırım Dağlık Alanda Yapıldığında	TKDK Oranı ve Desteği	65%	9.750	650.000	650.000
	Başvuru Sahibi Oranı ve Eşfinansmanı	35%	5.250	350.000	350.000 + Aşan Kısım

S27. Program kapsamında desteklenen harcama kalemleri nelerdir?

Makine-ekipman alımı, yapım işleri, hizmet alımı, görünürlük harcamaları uygun maliyetlerdir.

Yapım işlerinde;

- Açık ve yarı açık ahırların/ağılların inşası, genişletilmesi, modernizasyonu, kapalı ahırların/ağılların modernizasyonu,
- Süt sağım ve depolama odaları, depo binaları, makine garajları inşası ve/veya yenilenmesi,
- Gübre yönetimi, işleme ve depolamaya yönelik yatırımlar.

Makine-ekipman alımlarında;

- a. Silaj makinesi ve ekipmanı,
- b. Hayvan yemi hazırlama, işleme, dağıtma ve depolama sistemleri,
- c. Süt sağım odası tesisatı (sağım makinesi, sağım sistemi ekipmanı, sanitasyon ve dezenfeksiyon sistem ekipmanı),
- d. Çiftlikte üretilen süt için nakil ekipmanı,
- e. Gübre yönetimine işleme ve depolamaya yönelik makine-ekipman,
- f. Hayvan bakımına yönelik makine ve ekipman,
- g. Sulama sistemleri (hayvan refahı standartlarına uygun suluklar ve içme suyu sistemleri),
- h. Bilişim teknolojileri ve yazılım dahil özel teknolojik ekipmanın satın alınması (sürü yönetimi, süt kaydı, genel çiftlik yönetimi, yem rasyonu hazırlama programı, vb.),
- i. Traktör alımı.

Hizmet alımında;

- a. İş planı hazırlama,
- b. Mimari proje, statik proje, elektrik tesisat projeleri, mekanik tesisat projelerinin hazırlanması,
- c. Diğer danışmanlık hizmetleri (genel yönetim, pazarlama, üretim, finans, yeni teknolojiler, vb.).

Görünürlük harcamalarında;

Tabela/pano alımı.

Hizmet alımında;

- a. Makine-ekipman satın alımı ve yapım işleri toplamının % 12'sine kadar mimarlık, mühendislik, danışmanlık gideri,
- b. Makine-ekipman satın alımı ve yapım işleri toplamının % 4'üne kadar ve 6 Bin avroyu geçmeyecek şekilde İş Planı doldurulması için danışmanlık desteği kabul edilmektedir.

Görünürlük harcamaları;

- a. Makine-ekipman, yapım işleri ve hizmet alımı maliyetleri toplamının en fazla % 1'i kadar olmalıdır.

S28. Program kapsamında uygulanacak olan projenin süresi kaç aydır?

Proje kapsamında yapılacak olan yatırımın süresi en fazla 24 aydır. Ancak her başvuru çağrı ilanına özgü olmak üzere TKDK ilk taksit için ya da yatırımın tamamı için süreler belirleyebilir.

1.2. ET ÜRETEN TARIMSAL İŞLETMELERE YATIRIM

S29. Et Üreten Tarımsal İşletmelere Yatırım nedir?

Mevcut et üreten tarımsal işletmelerin modernize edilmesi, üretim sürecinin, verimliliğin geliştirilmesi, kapasitenin artırılmasını sağlamak ve yeni kurulan işletmelerin Avrupa Birliği standartlarında kurulması için düzenlenmiş olan destek programının ismidir. (101-2) ise TKDK tarafından programa verilmiş olan kod numarasıdır.

Et üreten tarımsal işletmeler destek programı kırmızı ve beyaz et üretimini desteklemesine karşın, Kars ilinde şu an için sadece kırmızı et üretimiyle ilgili işletmeler destek kapsamına alınmıştır.

S30. Et üreten tarımsal işletmelerin tanımı nedir?

TKDK et üreten tarımsal işletmelerin tanımını basit şekilde et üretimi yapan, belirli bir sayıda büyükbaş veya küçükbaş hayvana sahip olan işletmeler şeklinde tanımlamaktadır.

Sahip Olunması Gereken Hayvan Türü	Gerekli Hayvan Sayısı	
	En Az	En Çok
Büyükbaş Hayvan	30	250
Küçükbaş Hayvan	100	300

Yeni tarımsal işletme kurulumu halinde yatırım sonunda IPARD Programı limitleri dâhilinde hayvan sayısına sahip olunacağı proje paketinde taahhüt edilmelidir.

S31. İstenilen hayvan sayısından az ya da çok hayvanım olduğu takdirde başvuru yapamayacak mıyım?

Eğer başvuru sahibinin sahip olduğu büyükbaş hayvan varlığı 250'nin üzerindeyse örneğin 300 ise bu destek programına başvuru yapamaz.

Eğer başvuru sahibinin sahip olduğu büyükbaş hayvan varlığı 30'un altındaysa örneğin 20 ise bu destek programına başvuru yapamaz.

Kısacası başvuru sahibi başvuru yapabilmek için sahip olması gereken en az ve en fazla hayvan sayısından farklı hayvan sayısına sahip olduğunda başvuru gerçekleştiremez.

Yeni tarımsal işletme kurulumu halinde yatırım sonunda IPARD Programı limitleri dâhilinde hayvan sayısına sahip olunacağı proje paketinde taahhüt edilmelidir.

S32. Bu program için sağlanan destek miktarı ve oranı nedir?

Program kapsamında hazırlanacak olan bir proje bütçe toplamının en az 20 Bin Avro en çok 1.000.000 Avro olması gereklidir. Ancak proje büyüklüğü 1.000.000 Avro'dan fazla ise aşan kısmın tamamı başvuru sahibi tarafından karşılanmaktadır.

TKDK destek oranı % 50 ile % 65 arasında değişebilmektedir.

Yapılan Başvuru	Destek Sağlayanlar	Eş Finansman Oranı (%)	Toplam Bütçe 20.000 Avro Olduğunda (Avro)	Toplam Bütçe 1.000.000 Avro Olduğunda (Avro)	Toplam Bütçe 1.000.000 Avrodan Fazla Olduğunda (Avro)
Başvuru Yapıldığında	TKDK Oranı ve Desteği	50%	10.000	500.000	500.000
	Başvuru Sahibi Oranı ve Eşfinansmanı	50%	10.000	500.000	500.000+ Aşan Kısım
Başvuru Sahibi 40 Yaşın Altında Olduğunda	TKDK Oranı ve Desteği	55%	11.000	550.000	550.000
	Başvuru Sahibi Oranı ve Eşfinansmanı	45%	9.000	450.000	450.000 + Aşan Kısım
Yatırım Dağılık Alanda Yapıldığında	TKDK Oranı ve Desteği	60%	12.000	600.000	600.000
	Başvuru Sahibi Oranı ve Eşfinansmanı	40%	8.000	400.000	400.000 + Aşan Kısım
Başvuru Sahibi 40 Yaşın Altında Olduğunda ve Yatırım Dağılık Alanda Yapıldığında	TKDK Oranı ve Desteği	65%	13.000	650.000	650.000
	Başvuru Sahibi Oranı Ve Eşfinansmanı	35%	7.000	350.000	350.000

S33. Program kapsamında desteklenen harcama kalemleri nelerdir?

Makine-ekipman alımı, yapım işleri, hizmet alımı, görünürlük harcamaları uygun maliyetlerdir.

Uygun Harcama Kalemleri:

Açık veya yarı açık ahırlara/ağıllara öncelik verilmesi kaydıyla, ahırların/ağılların inşası, genişletilmesi veya modernizasyonu, depo binaları ve makine garajlarının inşası ve/veya yenilenmesi, silaj işleme makinesi ve ekipmanı, çiftlikte hayvan yemi hazırlama, muamele etme, dağıtma ve depolama sistemleri, gübre yönetimi,

işleme ve depolamaya yönelik yatırımlar, ayvanlara yönelik ekipman ve tesisler (örneğin tartma, dezenfeksiyon vb.), AB hayvan refahı standartlarına uygun nakliye ekipmanları, sulama sistemleri, sadece mera yönetimine yönelik çit ve kapılar, biyogaz tesisleri, bilişim teknolojileri ve yazılım dahil özel teknolojik ekipmanın satın alınması (sürü yönetimi, hayvan kaydı, genel çiftlik yönetimi), traktör alımı.

Hizmet alımında;

- a. İş planı hazırlama,
- b. Mimari proje, statik proje, elektrik tesisat projeleri, mekanik tesisat projelerinin hazırlanması,
- c. Diğer danışmanlık hizmetleri (genel yönetim, pazarlama, üretim, finans, yeni teknolojiler, vb.),

Görünürlük harcamalarında;

Tabela/pano alımı.

Hizmet alımında;

- a. Makine-ekipman satın alımı ve yapım işleri toplamının % 12'sine kadar mimarlık, mühendislik, danışmanlık gideri,
- b. Makine-ekipman satın alımı ve yapım işleri toplamının % 4'üne kadar ve 6 Bin avroyu geçmeyecek şekilde İş Planı doldurulması için danışmanlık kabul edilmektedir.

Görünürlük harcamaları;

- a. Makine-ekipman, yapım işleri ve hizmet alımı maliyetleri toplamının en fazla % 1'i kadar olmalıdır.

S34. Program kapsamında uygulanacak olan projenin süresi kaç aydır?

Proje kapsamında yapılacak olan yatırımın süresi en fazla 24 aydır. Ancak her başvuru çağrı ilanına özgü olmak üzere TKDK ilk taksit için ya da yatırımın tamamı için süreler belirleyebilir.

1.3. SÜT VE SÜT ÜRÜNLERİNİN İŞLENMESİ VE PAZARLANMASI

S35. Süt ve Süt Ürünlerinin İşlenmesi ve Pazarlanması İçeriği nedir?

- Süt işleyen işletmelerin modernize edilmesi,
- Üretim sürecinin, verimliliğin geliştirilmesi, kapasitenin artırılması,
- Entegre süt toplama ve işleme ağının kurulması,
- Günlük 10 tondan az işleme kapasitesine sahip olan işletmelerin günlük kapasitelerinin 10 tona çıkartılması,
- AB Standartlarında yeni süt işleme işletmelerinin kurulması
- Üretici örgütlerinin süt toplama tesisleri, süt toplama merkezleri kurmasını sağlamak için düzenlenmiş olan destek programının ismidir. (103-1) ise TKDK tarafından programa verilmiş olan kod numarasıdır.

S36. Süt ürünleri işleyen ve pazarlayan işletmelerin tanımı nedir?

TKDK süt ürünlerini işleyen işletmelerin tanımını basit şekilde belirli bir süt işleme kapasitesine sahip olan işletmeler şeklinde tanımlamaktadır.

Sahip Olunması Gereken Kapasite	Kapasite (Ton/Gün)	
	En Az	En Çok
KOBİ'ler	10	70
Üretici Örgütleri	-	70

Yeni bir süt işleme işletmesinin kurulması halinde yatırım sonunda IPARD limitleri arasında kalınacağı proje paketinde taahhüt edilmelidir.

S37. Günlük 10 tondan az süt işleme kapasitem var. Programa başvuru yapamayacak mıyım?

Eğer başvuru sahibinin günlük süt işleme kapasitesi 10 tonun altındaysa, proje sonunda kapasitesini en az 10 tona çıkartmış olmak şartıyla Programa başvuru yapabilir.

Süt toplayan üretici örgütleri, maksimum günlük 70 ton süt toplama kapasitesine sahip olmalıdır. Yeni süt toplama merkezi olması durumunda, yeni süt toplama merkezi bu kapasite kriterini yatırım sonunda karşılamalıdır.

S38. Bu program için sağlanan destek miktarı ve oranı nedir?

Program kapsamında hazırlanacak olan bir proje bütçe toplamının

Süt işleyen işletmeler için;

En az 50 Bin en çok 3 Milyon Avro olması,

Süt toplayan üretici örgütleri için;

En az 25 Bin en çok 1 Milyon Avro olması gereklidir. Ancak proje büyüklüğü üst sınırdan fazla ise aşan kısmın tamamı başvuru sahibi tarafından karşılanmaktadır.

TKDK destek oranı % 50'dir.

Süt İşleyen İşletmeler İçin					
Yapılan Başvuru	Destek Sağlayanlar	Eş Finansman Oranı (%)	Toplam Bütçe 50.000 Avro Olduğunda (Avro)	Toplam Bütçe 3 Milyon Avro Olduğunda (Avro)	Toplam Bütçe 3 Milyon Avrodan Fazla Olduğunda (Avro)
Başvuru Yapıldığında	TKDK Oranı ve Desteği	50%	25.000	1.500.000	1.500.000
	Başvuru Sahibi Oranı ve Eşfinansmanı	50%	25.000	1.500.000	1.500.000 + Aşan Kısım

Süt Toplayan Üretici Örgütleri İçin					
Yapılan Başvuru	Destek Sağlayanlar	Eş Finansman Oranı (%)	Toplam Bütçe 25.000 Avro Olduğunda (Avro)	Toplam Bütçe 1 Milyon Avro Olduğunda (Avro)	Toplam Bütçe 3 Milyon Avrodan Fazla Olduğunda (Avro)
Başvuru Yapıldığında	TKDK Oranı ve Desteği	50%	12.500	500.000	500.000
	Başvuru Sahibi Oranı ve Eşfinansmanı	50%	12.500	500.000	500.000 + Aşan Kısım

S39. Program kapsamında desteklenen harcama kalemleri nelerdir?

Makine-ekipman alımı, yapım işleri, hizmet alımı, görünürlük harcamaları uygun maliyetlerdir.

Süt işleyen işletmeler için;

Yapım işlerinde;

- a. İşletmelerin genişletilmesi ve/veya modernizasyonu,
- b. Yeni işletme kurulumu ya da mevcut işletmede yeni süt işleme tesislerinin kurulumu için inşaat işleri,
- c. Çevre korunmasına yönelik ara ürünlerin ve işlenebilir atıkların yeniden işlenmesi ve eliminasyonu için kurulacak tesisler.

Makine-ekipman alımlarında;

- a. Süt ve süt ürünlerinin işlenmesi için gerekli makine, ekipman, teknoloji,
- b. Hijyen ve kalite kontrolü amacıyla makine, ekipman, teknoloji,
- c. HACCP, ISO 22000, GMP, GHP gibi gıda güvenlik sistemlerinin kurulması için gerekli makine, ekipman, teknoloji,
- d. Ara ürünlerin ve işlenebilir atıkların yeniden işlenmesi ile atıkların işlenmesi ve eliminasyonu için makine ve ekipman,
- e. Ürün paketleme sistemleri (gramajlama, dolum, paketleme, etiketleme) için gerekli olan makine ve ekipman,
- f. Sütü analiz etmek ve iyi ve kötü kalitedeki sütü ayırt etmek için gerekli ekipman,
- g. Bilişim teknolojileri, özel yazılımlar ve özel teknolojik ekipman (izlenebilirlik, denetleme, görüntüleme, kayıt, ısıtma/soğutma kontrolü için).

Süt toplayan üretici örgütleri için;

Yapım işlerinde;

- a. Süt toplama merkezinin kurulumu, genişletilmesi, modernizasyonu,

Makine-ekipman alımlarında;

- a. Hijyen ve kalite kontrolü amacıyla makine, ekipman ve sütün kalitesinin belirlenmesi için gerekli fiziksel ve kimyasal analizler için makine ve ekipman,
- b. HACCP, ISO 22000, GMP, GHP gibi gıda güvenlik sistemlerinin kurulması için gerekli makine, ekipman, teknoloji,
- c. Süt depolama ve soğutma için gerekli olan makine ve ekipman (soğutucu, dondurucu, soğutma/hava kompresörü, soğutma tankları),
- d. Ara ürünlerin ve işlenebilir atıkların yeniden işlenmesi ile atıkların işlenmesi ve eliminasyonu için makine ve ekipman,
- e. Süt taşımak için kullanılan makine ve ekipman (tank, tanker, frigofirik/soğutmalı taşıma araçları),
- f. Sütü analiz etmek ve iyi ve kötü kalitedeki sütü ayırt etmek için gerekli ekipman,
- g. Bilişim teknolojileri, özel yazılımlar ve özel teknolojik ekipman (izlenebilirlik, denetleme, görüntüleme, kayıt, ısıtma/soğutma kontrolü için).

Hizmet alımında;

- a. İş planı hazırlama,
- b. Mimari proje, statik proje, elektrik tesisat projeleri, mekanik tesisat projelerinin hazırlanması,
- c. Diğer danışmanlık hizmetleri (genel yönetim, pazarlama, üretim, finans, yeni teknolojiler, vb.).

Görünürlük harcamalarında;

Tabela/pano alımı.

Hizmet alımında;

- a. Makine-ekipman satın alımı ve yapım işleri toplamının % 12'sine kadar mimarlık, mühendislik, danışmanlık gideri,
- b. Makine-ekipman satın alımı ve yapım işleri toplamının % 4'üne kadar ve 6 Bin Avroyu geçmeyecek şekilde İş Planı doldurulması için danışmanlık kabul edilmektedir.

Görünürlük harcamaları;

- a. Makine-ekipman, yapım işleri ve hizmet alımı maliyetleri toplamının en fazla % 1'i kadar olmalıdır.

S40. Program kapsamında uygulanacak olan projenin süresi kaç aydır?

Proje kapsamında yapılacak olan yatırımın süresi en fazla 24 aydır. Ancak her başvuru çağrı ilanına özgü olmak üzere TKDK ilk taksit için ya da yatırımın tamamı için süreler belirleyebilir.

1.4. ET VE ET ÜRÜNLERİNİN İŞLENMESİ VE PAZARLANMASI

S41. Et ve Et Ürünlerinin İşlenmesi ve Pazarlanması nedir?

1. ve 2. Sınıf kesimhanelerin (sığır/keçi/koyun) altyapılarının,
- Küçük ölçekli kırmızı et işleme tesislerinin

Geliştirilmesini sağlamak için düzenlenmiş olan destek programının ismidir. (103-2) ise TKDK tarafından programa verilmiş olan kod numarasıdır.

Programda yapılan modifikasyonlar ile kombinalar da başvuruda bulunabileceklerdir.

Program kapsamında şuan için Kars ilinde beyaz et ürünleri işlenmesi ve pazarlanmasına destek verilmiyor olup, sadece kırmızı et ürünlerinin işlenmesi ve pazarlanmasına destek verilmektedir.

S42. Et ve ürünleri işleyen ve pazarlayan işletmelerin tanımı nedir?

TKDK et ürünlerini işleyen işletmelerin tanımını basit şekilde belirli bir kesim ve et işleme kapasitesine sahip olan işletmeler şeklinde tanımlamaktadır.

Kapasite (Hayvan/Gün)						
Sahip Olunması Gereken Kapasite	Sadece Küçükbaş Hayvan		Sadece Büyükbaş Hayvan		Küçükbaş/Büyükbaş Hayvan Birlikte	
	En Az	En Çok	En Az	En Çok	En Az	En Çok
Kırmızı Et Kesimhanesi	290	4.000	36	500	30 Sığır/50 Koyun-Keçi	250 Sığır/2.000 Koyun-Keçi

Sahip Olunması Gereken Kapasite	Kapasite (Ton/Gün)	
	En Az	En Çok
Kırmızı Et İşleme Tesisi	0,5	5

Eğer başvuru sahibi yeni işletme ise, proje sonunda bu kapasite değerlerini gerçekleştirecek şekilde yatırım yapmalıdır.

Yeni tarımsal işletme kurulması durumunda başvuru sahibi başvuru paketinde yatırım sonunda IPARD limitleri arasında olacağına taahhüt etmelidir.

S43. Sahip olduğum kesimhanemin kapasitesi günlük 20 büyükbaş hayvan. Programa başvuru yapamayacak mıyım?

Eğer başvuru sahibinin günlük et kesim kapasitesi istenilen sınırların üstünde veya altında ise Programa başvuru yapamaz. Örneğin günlük 20 büyükbaş hayvan kesim kapasiteli bir işletme başvuru yapamaz; çünkü sadece büyükbaş hayvan kesimi yapan kesimhaneler için belirlenmiş olan sınır günlük 36 büyükbaş hayvan kesim kapasitesidir.

S44. Bu program için sağlanan destek miktarı ve oranı nedir?

Program kapsamında hazırlanacak olan bir proje bütçe toplamı en az 30 Bin en çok 3 Milyon Avro olmalıdır.

Ancak proje büyüklüğü üst sınırdan fazla ise aşan kısmın tamamı başvuru sahibi tarafından karşılanmaktadır.

TKDK destek oranı % 50'dir.

Yapılan Başvuru	Destek Sağlayanlar	Eş Finansman Oranı (%)	Toplam Bütçe 30.000 Avro Olduğunda (Avro)	Toplam Bütçe 3 Milyon Avro Olduğunda (Avro)	Toplam Bütçe 3 Milyon Avrodan Fazla Olduğunda (Avro)
Başvuru Yapıldığında	TKDK Oranı ve Desteği	50%	15.000	1.500.000	1.500.000
	Başvuru Sahibi Oranı ve Eşfinansmanı	50%	15.000	1.500.000	1.500.000 + Aşan Kısım

S45. Program kapsamında desteklenen harcama kalemleri nelerdir?

Makine-ekipman alımı, yapım işleri, hizmet alımı, görünürlük harcamaları uygun maliyetlerdir.

Yapım işlerinde;

- Kesimhanelerin inşası veya yenilenmesi için gerekli olan inşaat işleri,
- Et ve et ürünleri işleme tesislerinin yenilenmesi için gerekli olan inşaat işleri,
- Ürün kalitesi ve hijyen kontrolünü iyileştirmek amacıyla kurulacak laboratuvarlar için inşaat işleri,

- d. Çevre korunmasına yönelik ara ürünlerin ve işlenebilir atıkların yeniden işlenmesi ve eliminasyonu için kurulacak tesisler (rendering, kan ve kemik unu yapımı ve paketlenmesi ile yakma üniteleri de dahil) inşaat işleri,
- e. Atık su arıtma/safılaştırma tesisleri için inşaat işleri,
- f. Hayvan refahıyla ilgili mevzuatları karşılamaya yönelik inşaat işleri.

Makine-ekipman alımlarında;

- a. Et ve et ürünleri işleme tesislerinin yenilenmesi için gerekli makine ve ekipman satın alınması,
- b. Hijyen ve ürün kalitesinin geliştirilmesi için gerekli makine, ekipman ve teknoloji satın alınması,
- c. Ürün kalitesi ve hijyen kontrol laboratuvarları için gerekli makine ekipman satın alınması,
- d. HACCP, ISO 22000, GMP, GHP gibi gıda güvenlik sistemlerinin kurulması için gerekli makine, ekipman, teknoloji,
- e. Ara ürünlerin ve işlenebilir atıkların yeniden işlenmesi ile atıkların işlenmesi ve eliminasyonu için makine ve ekipman,
- f. Atık su arıtma/safılaştırma tesisleri için makine-ekipman,
- g. Hayvan refahıyla ilgili mevzuatları karşılamaya yönelik makine-ekipman,
- h. Modern paketleme ve İşaretleme işlemleri (otomatik gramajlama, vakumlama, dolum, paketleme) için gerekli olan makine ve ekipman,
- i. Soğuk hava deposu ekipmanı, karkas ve et ürünleri için soğutuculu nakliye araçlarının satın alınması,
- j. Bilişim teknolojileri, özel yazılımlar ve özel teknolojik ekipman (Barkod okuyucu ve yazıcı, görüntüleme, denetleme ve kayıt elemanı),
- k. İşleme tesisindeki karkas etin izlenebilirliğinin sağlanması için yazılım ve izleme sistemleri kurulması (Taşıma, kesim, soğutma, paketleme, etiketleme işlemlerinin görüntülenmesi ve kontrolü).

Hizmet alımında;

- a. İş planı hazırlama,
- b. Mimari proje, statik proje, elektrik tesisat projeleri, mekanik tesisat projelerinin hazırlanması,
- c. Diğer danışmanlık hizmetleri (genel yönetim, pazarlama, üretim, finans, yeni teknolojiler, vb.).

Görünürlük harcamalarında;

Tabela/pano alımı.

Hizmet alımında;

- a. Makine-ekipman satın alımı ve yapım işleri toplamının % 12'sine kadar mimarlık, mühendislik, danışmanlık gideri,
- b. Makine-ekipman satın alımı ve yapım işleri toplamının % 4'üne kadar ve 6 Bin Avroyu geçmeyecek şekilde İş Planı doldurulması için danışmanlık kabul edilmektedir.

Görünürlük harcamaları;

Makine-ekipman, yapım işleri ve hizmet alımı maliyetleri toplamının en fazla % 1'i kadar olmalıdır.

S46. Program kapsamında uygulanacak olan projenin süresi kaç aydır?

Proje kapsamında yapılacak olan yatırımın süresi en fazla 24 aydır. Ancak her başvuru çağrı ilanına özgü olmak üzere TKDK ilk taksit için ya da yatırımın tamamı için süreler belirleyebilir.

1.5. ÇİFTLİK FAALİYETLERİNİN ÇEŞİTLENDİRİLMESİ VE GELİŞTİRİLMESİ

S47. Çiftlik Faaliyetlerinin Çeşitlendirilmesi ve Geliştirilmesi Destek Programı nedir?

Kırsal alanda gelir kaynaklarını çeşitlendirilmesini sağlamak üzere küçük ölçekli tarımsal işletmelere ve üretici örgütlerine destek sağlamaktır.

(302-1) ise TKDK tarafından programa verilmiş olan kod numarasıdır.

S48. Desteklenecek faaliyet çeşitleri nelerdir?

- Arıcılık ve bal üretimine,
- Tıbbi ve aromatik özelliği olan bitkilerin ekilmesi ya da toplanmasını takiben işlenmesine ve pazarlanmasına,
- Süs bitkisi yetiştiriciliğine,
- Yukarıda belirtilen konularla ilgili küçük ölçekli işleme ve paketleme gibi destekleyici altyapıların oluşturulmasına,

Program kapsamında destek verilmektedir.

S49. Program kapsamında sağlanan destek sınırları nedir?

Arıcılık	Kovan (Adet)	Süs Bitkileri Yetiştiriciliği	Büyüklik (Hektar)
En Az	50	Sera	Max: 1 Ha
En Çok	500	Açık Alan Üretimi	Max: 2 Ha

Program kapsamında arıcılıkta 50-500 arası kovan desteklenmektedir. Buna göre 30 kovanlık veya 600 kovanlık bir arıcılık projesi teklif edilemez.

Yeni işletme kurulumu söz konusu olduğunda yatırım sonunda IPARD limitleri arasında olunacağı taahhüt edilmelidir.

Kovan limiti örneğin paketleme söz konusu olduğunda aranmaz.

S50. Bu program için sağlanan destek miktarı ve oranı nedir?

Program kapsamında hazırlanacak olan bir proje bütçe toplamı en az 5 Bin en çok 250 Bin Avro olmalıdır.

Ancak proje büyüklüğü üst sınırdan fazla ise aşan kısmın tamamı başvuru sahibi tarafından karşılanmaktadır.

TKDK destek oranı % 50'dir.

Yapılan Başvuru	Destek Sağlayanlar	Eş Finansman Oranı (%)	Toplam Bütçe 10.000 Avro Olduğunda (Avro)	Toplam Bütçe 250 Bin Avro Olduğunda (Avro)	Toplam Bütçe 250 Bin Avroyu Aştığında (Avro)
Başvuru Yapıldığında	TKDK Oranı ve Desteği	50%	5.000	125.000	125.000
	Başvuru Sahibi Oranı ve Eşfinansmanı	50%	5.000	125.000	125.000 + Aşan Kısım

S51. Program kapsamında desteklenen harcama kalemleri nelerdir?

Makine-ekipman alımı, yapım işleri, hizmet alımı, görünürlük harcamaları uygun maliyetlerdir.

Yapım işlerinde;

- Kovan, bal ve diğer arıcılık ürünlerinin depolanması ve işlenmesine yönelik barınak ve ek bina inşası,
- Ana arı yetiştirme istasyonları kurulumu ve donatılması,
- Tıbbi ve aromatik bitki üretimi için depo binaları ve makine garajlarının inşası, modernizasyonu,
- Süs bitkileri bitki üretimi için depo binaları ve makine garajlarının inşası, modernizasyonu,
- Süs bitkilerinin işlenmesi ve paketlenmesi için tesislerin inşası ve modernizasyonu,
- Çiçek soğanı, tohum ve fide üretimi için üretim tesislerinin inşası ve modernizasyonu,
- Tıbbi ve aromatik özelliği olan bitkilerin depolanması, iklimlendirilmesi, kurutulması, işlenmesi ve pazarlanması için tesislerin inşası ve modernizasyonu,
- Seraların inşası ve yenilenmesi özellikle cam, uzun ömürlü plastik veya polikarbon, FRP'den yapılmış seralar.

Makine-ekipman alımlarında;

- a. Kovan alımı,
- b. Kovan üretimi, bakımı ve yönetimi için gerekli makine ve ekipmanların satın alınması,
- c. Bal işlenmesi ve paketlenmesine yönelik teknolojik bantlar satın alınması ve var olanların yenilenmesi,
- d. Ana arı üretme yetiştirme istasyonlarının kurulumu ve donatılması için makine ve ekipman satın alınması,
- e. Tıbbi ve aromatik bitki üretimi için bahçe ve tarla ekipmanlarının satın alınması,
- f. Tıbbi ve aromatik bitkilerin depolanması/havalandırılması, kurutulması, işlenmesi, taşınması ve pazarlanması için bilgisayarlar, özel yazılımlar, makine-ekipman satın alınması,
- g. Yetersiz sulama tesislerinin su tasarrufu sağlayan yeni sulama teknolojileriyle (damla, yağmurlama, sisleme vd.) değiştirilmesi, modernizasyonu,
- h. Seralar (kısa ömürlü plastik dışında yalnızca cam, uzun ömürlü plastik veya diğer materyallerden yapılmış seralar) için gerekli ekipmanların satın alınması,
- i. Çiçek soğanı, tohum veya fide üretimi için ekipman satın alınması,
- j. Süs bitkilerinin işlenmesi ve paketlenmesi için gerekli ekipmanların satın alınması,
- k. Süs bitkileri yetiştiriciliği için bahçecilik ve tarımsal araç gereçlerin satın alınması,
- l. Traktör alımı.

Hizmet alımında;

- a. İş planı hazırlama,
- b. Mimari proje, statik proje, elektrik tesisat projeleri, mekanik tesisat projelerinin hazırlanması,
- c. Patent, lisans, faydalı model, coğrafi işaret sertifikası alınmasıyla ilgili genel masraflar,
- d. Diğer danışmanlık hizmetleri (genel yönetim, pazarlama, üretim, finans, yeni teknolojiler, vb.).

Görünürlük harcamalarında;

Tabela/pano alımı.

Hizmet alımında;

- a. Makine-ekipman satın alımı ve yapım işleri toplamının % 12'sine kadar mimarlık, mühendislik, danışmanlık gideri,
- b. Makine-ekipman satın alımı ve yapım işleri toplamının % 4'üne kadar ve 6 Bin Avroyu geçmeyecek şekilde İş Planı doldurulması için danışmanlık kabul edilmektedir.

Görünürlük harcamaları;

Makine-ekipman, yapım işleri ve hizmet alımı maliyetleri toplamının en fazla % 1'i kadar olmalıdır.

S52. Program kapsamında uygulanacak olan projenin süresi kaç aydır?

Her başvuru çağrı ilanına özgü olmak üzere TKDK ilk taksit için ya da yatırımın tamamı için süreler belirleyebilir.

1.6. YEREL ÜRÜNLER VE MİKRO İŞLETMELERİN GELİŞTİRİLMESİ

S53. Yerel Ürünler ve Mikro İşletmelerin Geliştirilmesi nedir?

Türk Patent Enstitüsü tarafından verilen Coğrafi İşaret Sertifikası'na sahip ürünlere öncelik tanınarak geleneksel ve özgün yerel tarım ve gıda ürünleri ile yerel el sanatlarının değerlendirilmesi ve/veya işlenmesi için verilen destek programıdır.

(302-2) ise TKDK tarafından programa verilmiş olan kod numarasıdır.

S54. Desteklenecek yerel ürünler nelerdir?

Kars ilinde destekleme kapsamına alınmış olan ürünler;

Çeçil peyniri, kaşar peyniri, gravyer peyniri, Kağızman uzun elması, kurutulmuş kaz eti, bal, sarıyağ, pestil, cevizli sucuk, pekmez (üzüm-dut), kete, Kağızman kayısıdır.

S55. Desteklenecek el sanatları nelerdir?

Ahşap işi, metal işi, cam eşya, seramik üretimi, toprak çanak çömlek, çinicilik, dokumacılık, hasır işi, sepet dokuma, müzik aletleri yapımı, keçe yapımı, kilimcilik, halıcılık, semer yapımı, kağıt sanatları (hattatlık, ebru sanatı, kaligrafi, vb.), dekoratif taş işi, sedef döşeme, taş işleme, saraçlık, folklorik bebek ve giysi yapımı, yorgancılık, tarak yapımı, alçı işleri/tandır yapımı, süpürge yapımı, dikişçilik, giysi dekorasyonu, nakış işleme, örgü.

S56. Bu program için sağlanan destek miktarı ve oranı nedir?

Program kapsamında hazırlanacak olan bir proje bütçe toplamı en az 10 Bin en çok 250 Bin Avro olmalıdır.

Ancak proje büyüklüğü üst sınırdan fazla ise aşan kısmın tamamı başvuru sahibi tarafından karşılanmaktadır.

TKDK destek oranı % 50'dir.

Yapılan Başvuru	Destek Sağlayanlar	Eş Finansman Oranı (%)	Toplam Bütçe 10.000 Avro Olduğunda (Avro)	Toplam Bütçe 250 Bin Avro Olduğunda (Avro)	Toplam Bütçe 250 Bin Avroyu Aştığında (Avro)
Başvuru Yapıldığında	TKDK Oranı ve Desteği	50%	5.000	125.000	125.000
	Başvuru Sahibi Oranı ve Eşfinansmanı	50%	5.000	125.000	125.000 + Aşan Kısım

S57. Program kapsamında desteklenen harcama kalemleri nelerdir?

Makine-ekipman alımı, yapım işleri, hizmet alımı, görünürlük harcamaları uygun maliyetlerdir.

Yapım işlerinde;

- Destekleme kapsamındaki yerel ürünler ve el sanatlarıyla ilgili binalar, atölyeler ve üretim tesislerinin inşası, modernizasyonu, genişletilmesi.

Makine-ekipman alımlarında;

- Yerel gıda ürünleri ve el sanatlarının üretimi ve paketlenmesine yönelik gerekli makine ve ekipman (sarf malzemeleri hariç),
- Paketleme tesisleri için gerekli (paketleme, vakumlama, etiketleme, dolun, tartım) makine ve ekipman,
- Fabrika satış mağazası veya tanıtım standları dahil olmak üzere yöresel ürünler ve el sanatlarının tanıtım ve pazarlaması için ekipman,
- Bilgisayarlar, özel yazılımlar ve teknolojik ekipman.

Hizmet alımında;

- a. İş planı hazırlama,
- b. Mimari proje, statik proje, elektrik tesisat projeleri, mekanik tesisat projelerinin hazırlanması,
- c. Patent, lisans, faydalı model, coğrafi işaret sertifikası alınmasıyla ilgili genel masraflar,
- d. Diğer danışmanlık hizmetleri (genel yönetim, pazarlama, üretim, finans, yeni teknolojiler, vb.).

Görünürlük harcamalarında;

Tabela/pano alımı.

Hizmet alımında;

- a. Makine-ekipman satın alımı ve yapım işleri toplamının % 12'sine kadar mimarlık, mühendislik, danışmanlık gideri,
- b. Makine-ekipman satın alımı ve yapım işleri toplamının % 4'üne kadar ve 6 Bin Avroyu geçmeyecek şekilde İş Planı doldurulması için danışmanlık kabul edilmektedir.

Görünürlük harcamaları;

Makine-ekipman, yapım işleri ve hizmet alımı maliyetleri toplamının en fazla % 1'i kadar olmalıdır.

S58. Program kapsamında uygulanacak olan projenin süresi kaç aydır?

Her başvuru çağrı ilanına özgü olmak üzere TKDK ilk taksit için ya da yatırımın tamamı için süreler belirleyebilir.

1.7. KIRSAL TURİZM

S59. Kırsal Turizm nedir?

Kırsal alanda pansiyon, konaklama, restoran hizmetleri, çiftlik turizmi, turistik faaliyetlerin düzenlenmesini sağlayacak tesislerin kurulması için verilen destek programıdır.

(302-3) ise TKDK tarafından programa verilmiş olan kod numarasıdır.

S60. Uygun proje konuları nelerdir?

- a. Pansiyon,
- b. Konaklama tesisleri,
- c. Restoran,
- d. Doğa gezisi için kurulan tesisler,
- e. Tarihi geziler için kurulan tesisler, vb.

S61. Pansiyon/Konaklama tesisleri için bir kapasite kısıtı bulunmakta mıdır?

Evet, proje kapsamında yapılacak, modernize edilecek, desteklenecek konaklama tesisleri en fazla 25 yatak kapasitesine (çift/tek) sahip olmalıdır.

S62. Bu program için sağlanan destek miktarı ve oranı nedir?

Program kapsamında hazırlanacak olan bir proje bütçe toplamı en az 15 Bin en çok 400 Bin Avro olmalıdır.

Ancak proje büyüklüğü üst sınırdan fazla ise aşan kısmın tamamı başvuru sahibi tarafından karşılanmaktadır.

TKDK destek oranı % 50'dir.

Yapılan Başvuru	Destek Sağlayanlar	Eş Finansman Oranı (%)	Toplam Bütçe 15.000 Avro Olduğunda (Avro)	Toplam Bütçe 400 Bin Avro Olduğunda (Avro)	Toplam Bütçe 400 Bin Avroyu Aştığında (Avro)
Başvuru Yapıldığında	TKDK Oranı ve Desteği	50%	7.500	200.000	200.000
	Başvuru Sahibi Oranı ve Eşfinansmanı	50%	7.500	200.000	200.000 + Aşan Kısım

S63. Program kapsamında desteklenen harcama kalemleri nelerdir?

Makine-ekipman alımı, yapım işleri, hizmet alımı, görünürlük harcamaları uygun maliyetlerdir.

Yapım işlerinde;

- a. En fazla 25 yatak kapasiteli pansiyon veya mikro ölçekli konaklama tesisleri (yayla, dağ, bungalov, çiftlik ve köy evleri, termal tesisler) binalarının inşası,
- b. Mevcut tesislerdeki yatak ve yiyecek-içecek sunum odalarının yenilenmesi,
- c. Konaklama tesisleri, küçük ölçekli kamp alanları, spor ve rekreasyon alanları, araç park alanları vb. ile ilgili inşaat işleri,
- d. Yeme-içme tesislerinin (lokanta, pastane, kahvaltı yerleri, yemek çadırı) kurulması için inşaat işleri,
- e. Turistik açık alan etkinlikleri için inşaat ve düzenleme işleri (at ahır ve parkur inşası, yüzme havuzu inşası, sportif veya rekreatif balıkçılık için havuz inşası, iç suların etrafının düzenlenmesi, dağ bisikleti gezileri için alanların inşası, rafting parkuru inşası, doğa yürüyüşleri parkuru inşası, hobi bahçeleri ve bahçe, park tarla içi yolların inşası ya da düzenlenmesi).

Makine-ekipman alımlarında;

- a. Yeme-içme tesislerinin (lokanta, pastane, kahvaltı yerleri, yemek çadırı) kurulması için gerekli makine ve ekipman,
- b. Çiftlik ürünleri tanıtım stantlarının kurulması için gerekli makine-ekipman,
- c. Turistik açık alan etkinlikleri için makine ve ekipman (at bakımı ve binicilik, balık avlama, havuz filtreleme, dezenfeksiyon, bisiklet kullanımı ve tamiri, rafting, doğa yürüyüşleri bahçe bakımı ve düzenlemesi),
- d. Bilgisayarlar, özel yazılımlar ve teknolojik ekipman (kırsal turizm yönetimi, catering kapasitesi için yazılımları da içeren bilgisayar ekipmanı, internet bağlantısı, elektronik rezervasyon sistemi),
- e. Kırsal turizm tesisleri için gerekli alet ve ekipman.

Hizmet alımında;

- a. İş planı hazırlama,
- b. Mimari proje, statik proje, elektrik tesisat projeleri, mekanik tesisat projelerinin hazırlanması,
- c. Patent, lisans, faydalı model, coğrafi işaret sertifikası alınmasıyla ilgili genel masraflar,
- d. Diğer danışmanlık hizmetleri (genel yönetim, pazarlama, üretim, finans, yeni teknolojiler, vb.).

Görünürlük harcamalarında;

Tabela/pano alımı.

Hizmet alımında;

- a. Makine-ekipman satın alımı ve yapım işleri toplamının % 12'sine kadar mimarlık, mühendislik, danışmanlık gideri,
- b. Makine-ekipman satın alımı ve yapım işleri toplamının % 4'üne kadar ve 6 Bin Avroyu geçmeyecek şekilde İş Planı doldurulması için danışmanlık kabul edilmektedir.

Görünürlük harcamalarında;

Makine-ekipman, yapım işleri ve hizmet alımı maliyetleri toplamının en fazla % 1'i kadar olmalıdır.

S64. Program kapsamında uygulanacak olan projenin süresi kaç aydır?

Proje kapsamında yapılacak olan yatırımın süresi en fazla 24 aydır. Ancak her başvuru çağrı ilanına özgü olmak üzere TKDK ilk taksit için ya da yatırımın tamamı için süreler belirleyebilir.

1.8. KÜLTÜR BALIKÇILIĞININ GELİŞTİRİLMESİ DESTEK PROGRAMI

S65. Kültür Balıkçılığının Geliştirilmesi nedir?

(Kültür balıkçılığı TRA2 Bölgesinde şuanda uygulanan bir tedbir değildir. Fakat 2013 yılı içerisinde uygulanması beklenmektedir.)

Mikro ve küçük ölçekli kültür balıkçılığı yapan işletmelerin kurulması, mevcutların güçlendirilmesi için verilen destek programıdır.

(302-4) ise TKDK tarafından programa verilmiş olan kod numarasıdır.

Detaylı ve Güncel Bilgi için:

Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu (TKDK)

Adres : Turan Güneş Bulvarı No:68 Çankaya, ANKARA
Tel : +90 312 409 14 00 / 444 85 35
Faks : +90 312 439 47 11
E -posta: info@tkdk.gov.tr
Web : www.tdkd.gov.tr

TKDK KARS İl Koordinatörlüğü

Adres : Ortakapı Mah. Faikbey Cad. No:14 KARS
Tel : +90 474 212 40 51
Faks : +90 474 212 21 97

TKDK AĞRI İl Koordinatörlüğü

Adres : Abide Mahallesi, Erzurum Caddesi, 612 Sokak No:1 AĞRI
Tel : +90 472 215 33 55
Faks : +90 472 215 33 59

TKDK ARDAHAN İl Koordinatörlüğü

Adres : Karagöl Mahallesi, Kongre Caddesi, No:76 ARDAHAN
Tel : +90 478 211 35 02
Faks : +90 478 211 35 03

T.C. SERHAT KALKINMA AJANSI

Adres : Ortakapı Mah. Atatürk Cad. No:117 KARS
Tel : +90 474 212 52 00
Faks : +90 474 212 52 04
E -posta: info@serka.org.tr
Web : www.serka.org.tr